Praktická zkušenost s prevencí respiračního onemocnění u telat odchovávaných na mléčných krmných automatech

PAVLÍNA NOVÁKOVÁ, PETR VALENTA

Téma přednášky

O čem budu hovořit?

- O praktické zkušenosti s řešením respiračního onemocnění na naší farmě
- O dopadech respiračního onemocnění nejen v krátkodobém horizontu

Z jakého důvodu?

- Potýkali jsme se s vysokými úhyny, nemocností u telat
- Dodnes vidíme důsledky u skupiny zvířat, která prodělala respirační vlnu
- Rádi bychom pomohli farmám, které řeší podobný problém

Představení podniku HD Určice

- Lokalita - Prostějovsko
- Rozloha zemědělské půdy –

  1, 935 ha
- Výroba – živočišná, rostlinná a sady (jablka, hrušky)
- BPS 0,75 MWh
- **Český červenostrakatý skot**
- **Průměrné stavy skotu: dojnice - 600 kusů**, výkrm skotu – 260 ks, **telata – 360 ks,** chovné jalovice – 410 ks, vysokobřezí jalovice – 80 ks

Organizace chovu

- **Farma Určice**

dojnice

vysokobřezí zvířata

telata do cca 28 dní věku

- **Farma Kelčice**

telata 20 – 80 dní - teletník

80 dní – 6 měsíců – odchovna telat (1/2 stáje)

jalovice – 6 až 12 měsíců – odchovna stáje (1/2 stáje)

jalovice do cca 2-3 měsíců před otelením (2 haly)

býci od 6 měsíců do porážky do 680 kg (2 haly)

Telata do 20 dní věku

Určice

Krmení nejmenších telat na farmě v Určicích

- Mlezivo – 1. den 2 x
- Směsné mlezivo – 2. – 4. den
- Nativní mléko 5. – 20. den

Telata 20 – 80 dní - Kelčice

Mléčné napájecí automaty - výhody

- Menší náročnost na lidskou práci
- Příjemnější prostředí pro ošetřovatele (bez ovlivnění pracovní výkonnosti špatným počasím)
- Možnost automatizace
- Možnost digitální kontroly příjmu mléčné náhražky

Mléčné automaty – další výhody

- lepší dodržování koncentrace a teploty nápoje
- rozdělení nápoje do více dávek za den

Mléčné automaty - rizika

- Zvýšené riziko přenosu infekce ve skupinách i mezi skupinami
- Jeden automat pro 2 kotce
- Nově naskladněná zvířata pijí ze stejného cucáku jako zvířata z dříve naskladněné skupiny (vyšší pravděpodobnost vzniku onemocnění)
- Dezinfikován je jen cucák bez další dezinfekce stěn prostoru, okolí …

Jak jsou telata krmena?

- Ve stáji jsou umístěny 4 krmné automaty s nastavenou krmnou křivkou
- 1 automat je určen k napájení telat ve dvou odděleních

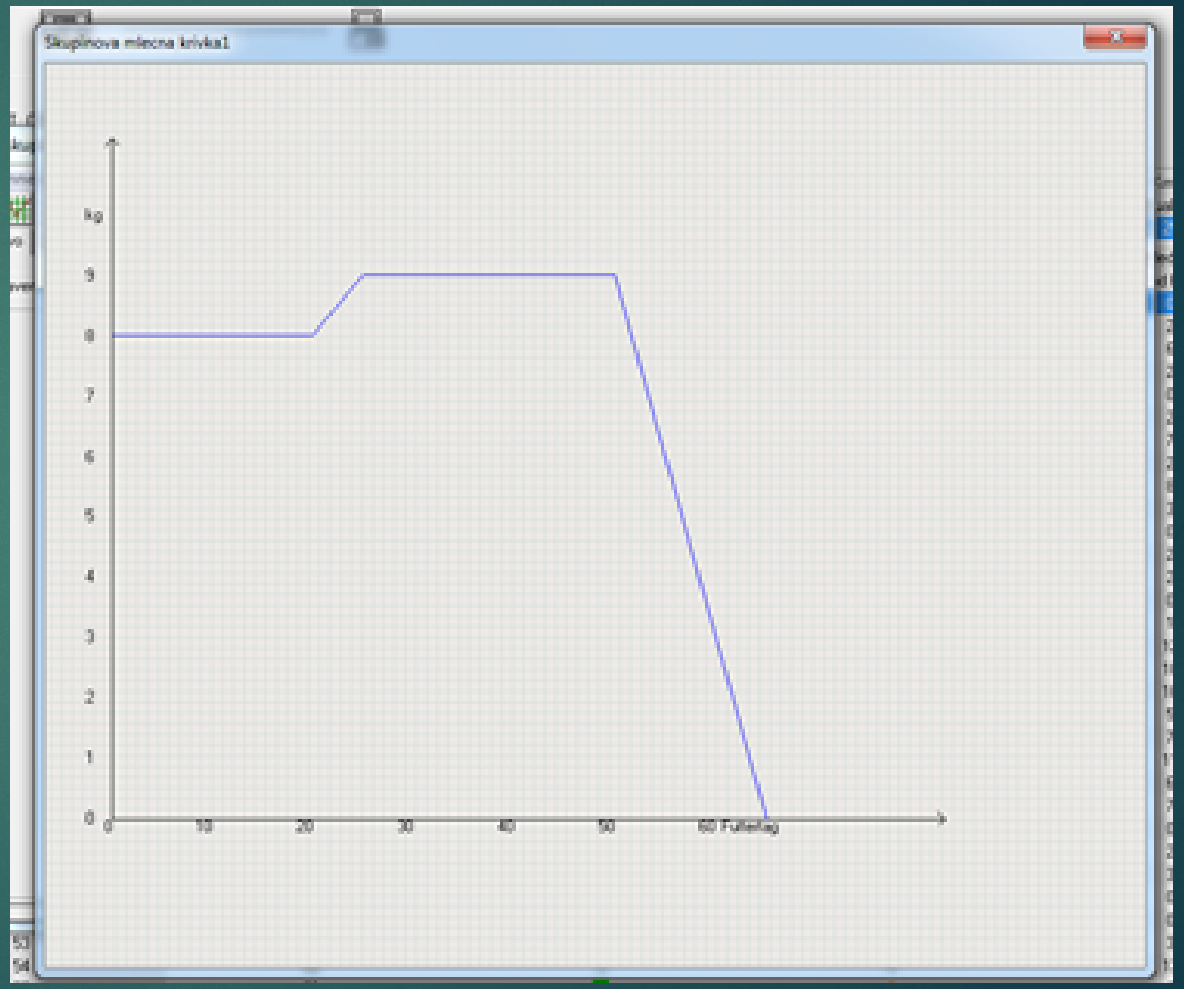

Krmení po naskladnění na teletník

Mléčná náhražka

0 – 20 dní – 8 litrů

20 – 25 dní – 8 - 9 litrů

25 – 50 dní – 9 litrů

50 – 65 dní – 9 – 0 litrů

Současně je přidáván

Startér (ADW) – po dobu 2 týdnů po naskladnění – ad libitum

Poté je zkrmován slamnatý startér Paleamix (VK -Drcman)

Zdravé x problematické tele

Zdravé tele

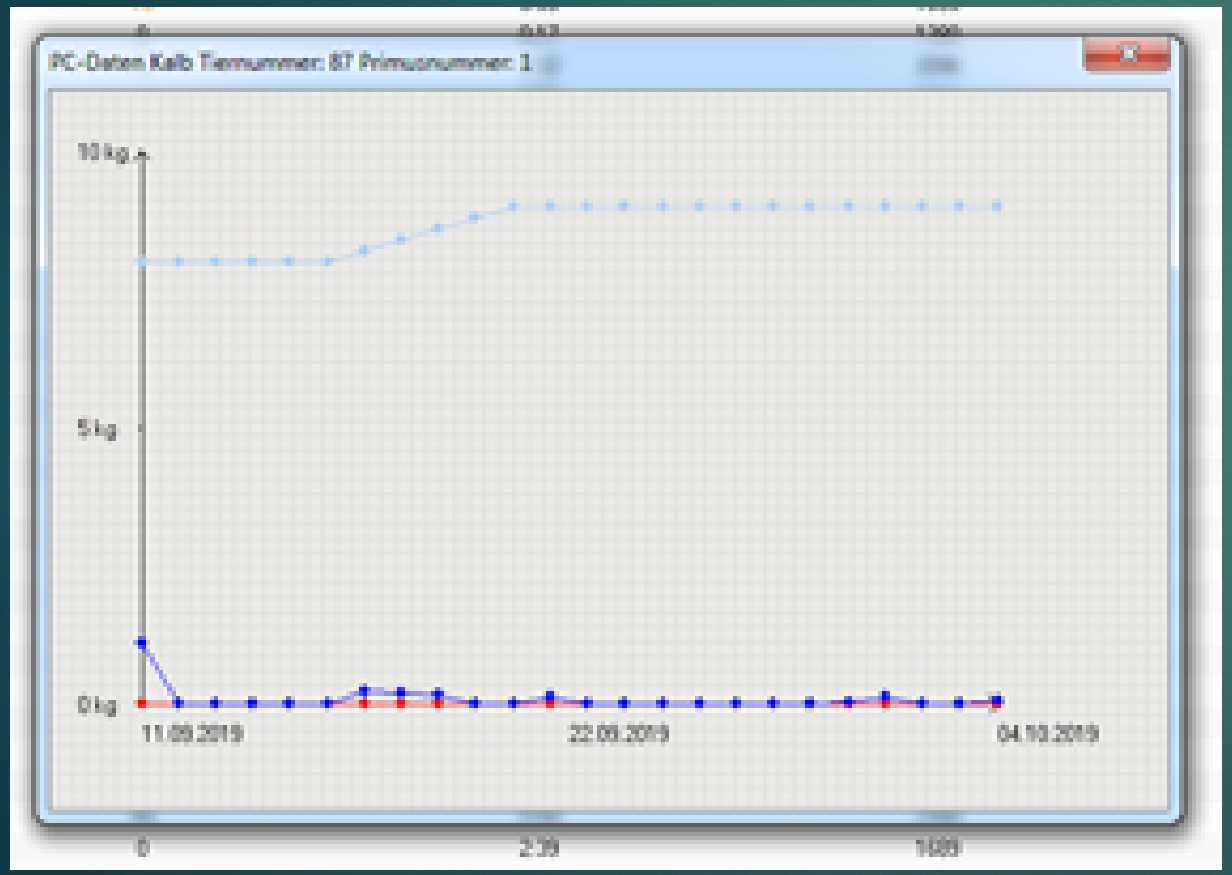

Problematické tele

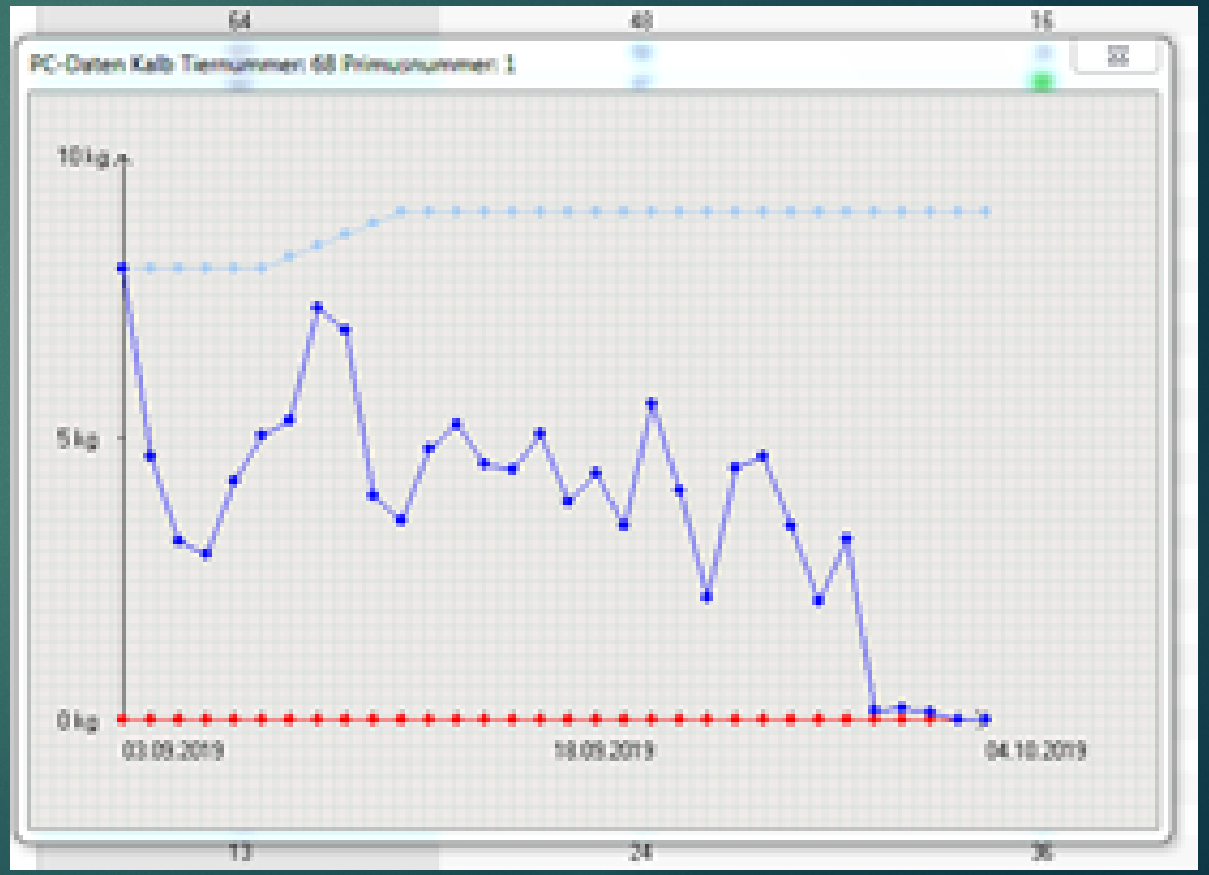

Dezinfekce po vyskladnění kotců

- Mechanická očista
- Wapkování
- Po vyschnutí (cca za 24 hodin) - dezinfekce (Kenocox, GPC 8)

Nesporná výhoda – možnost vážení telat při přesunu do jednotlivých stájí

<u>Průměrné hmotnosti</u>

Telata při naskladnění na teletník: 55 kg (skupina 15 telat)

Telata 75 – 80 dní stará: 115 kg

(Přírůstek – 0,96 kg/ks/den)

Jalovice ve stáří 6 měsíců:

220 kg

Jalovice ve stáří 12 měsíců:

405 kg

Odchovna telat

I malé změny pomáhají

Odchovna telat v roce 2017

Odchovna telat dnes

Zdravotní status + preventivní programy v chovu

- **Stádo**

IBR – chov ozdravený

BVD – eradikováno,

pravidelný monitoring

- **Matky**

Respirační on. – bez vakcinace

Průjmová onemocnění – **vakcinace proti E.coli, rotavirům, coronavirům,**

proti Clostridiím se nevakcinuje

Trichofytóza – bez vakcinace

- **Telata**

Respirační onemocnění –

vakcinace proti BRSV, PI3, Mannheimia haemolytica

(inaktivovaná vakcína)

- 1. dávka ve 14 – 20 dnech (Určice)
- 2. dávka cca po 4 týdnech (Kelčice)

Průjmová onemocnění – (Určice)

Kryptosporidie – halofuginon

Kokcidie - diclazuril

Telata – jak probíhala vakcinace proti respiračnímu onemocnění?

Vakcinace do 1.7.2018

Telata

- **živá intranazální vakcína** proti BRSV a PI3
- **Inaktivovaná injekční vakcína** proti BRSV, PI 3 a Mannheimia haemolytica (s revakcinací cca po 3 – 4 týdnech)

Změna vakcíny

od 1.7.2018

Vakcinace telat proti BRSV, PI3 a Mannheimia haemolytica (jiná inaktivovaná vakcína)

Změna vakcíny

Proč bylo rozhodnuto o změně vakcíny

Velký úhyn telat v prosinci 2017 i přes vakcinaci

Vysoká nemocnost s dopadem na celkový zdravotní stav postižených zvířat, snížení přírůstků a **následná brakace slabých kusů** nevhodných k dalšímu chovu

Telata – historie úhynů v chovu

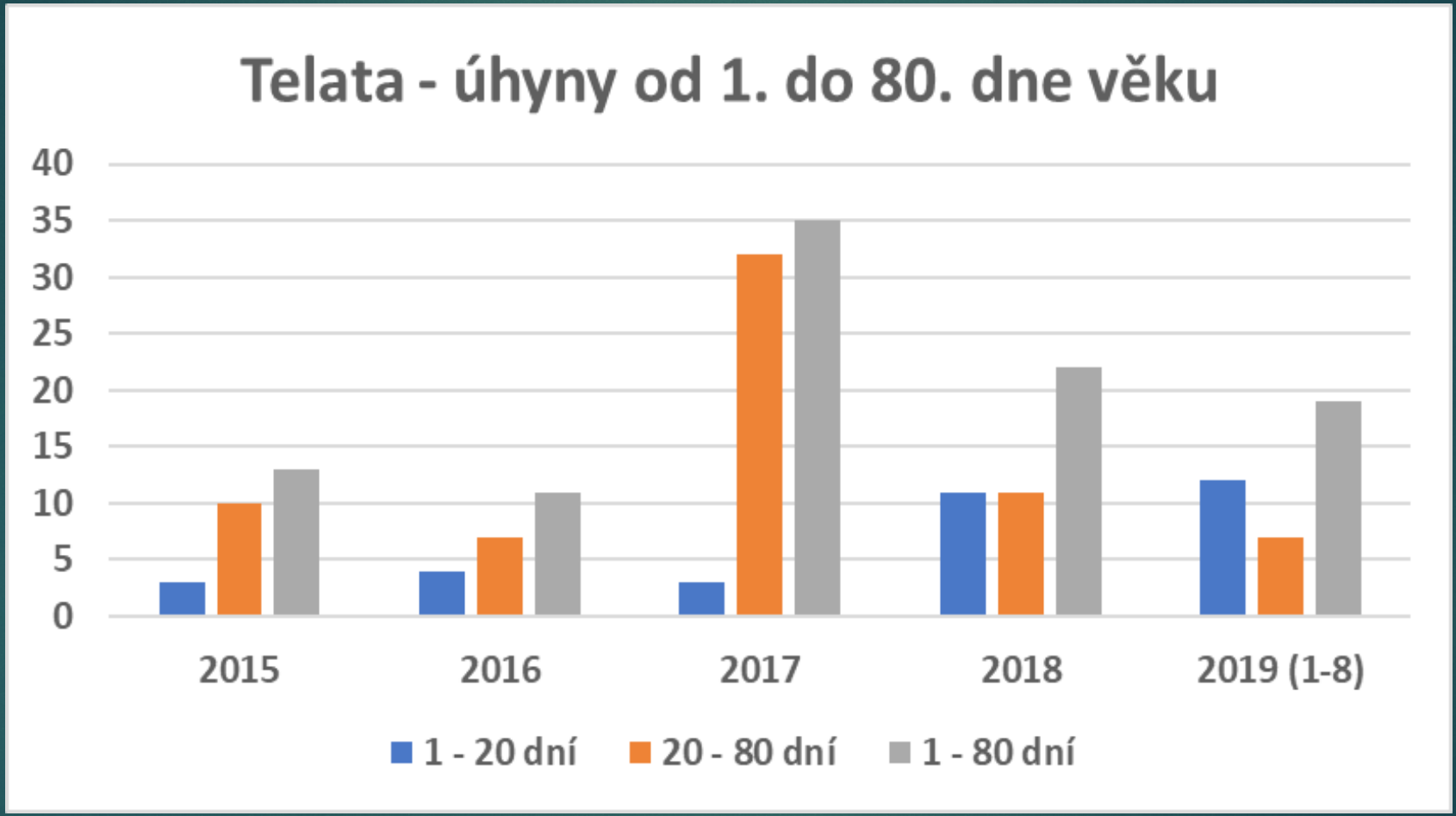

Hlavní příčina úhynů v roce 2019

- **Úhyny zejména** v kategorii nejmenších telat **do 20 dní** věku
- Laboratorním vyšetřením stanoveny:

  Escherichia coli, klostridie,

  kryptosporidie, kokcidie

- V daném období se **prováděla cílená léčba průjmů**
- **Respirační onemocnění** se vyskytovalo **jen sporadicky**

Spotřeba antibiotik - telata ve stáří 15 dní až 6 měsíců

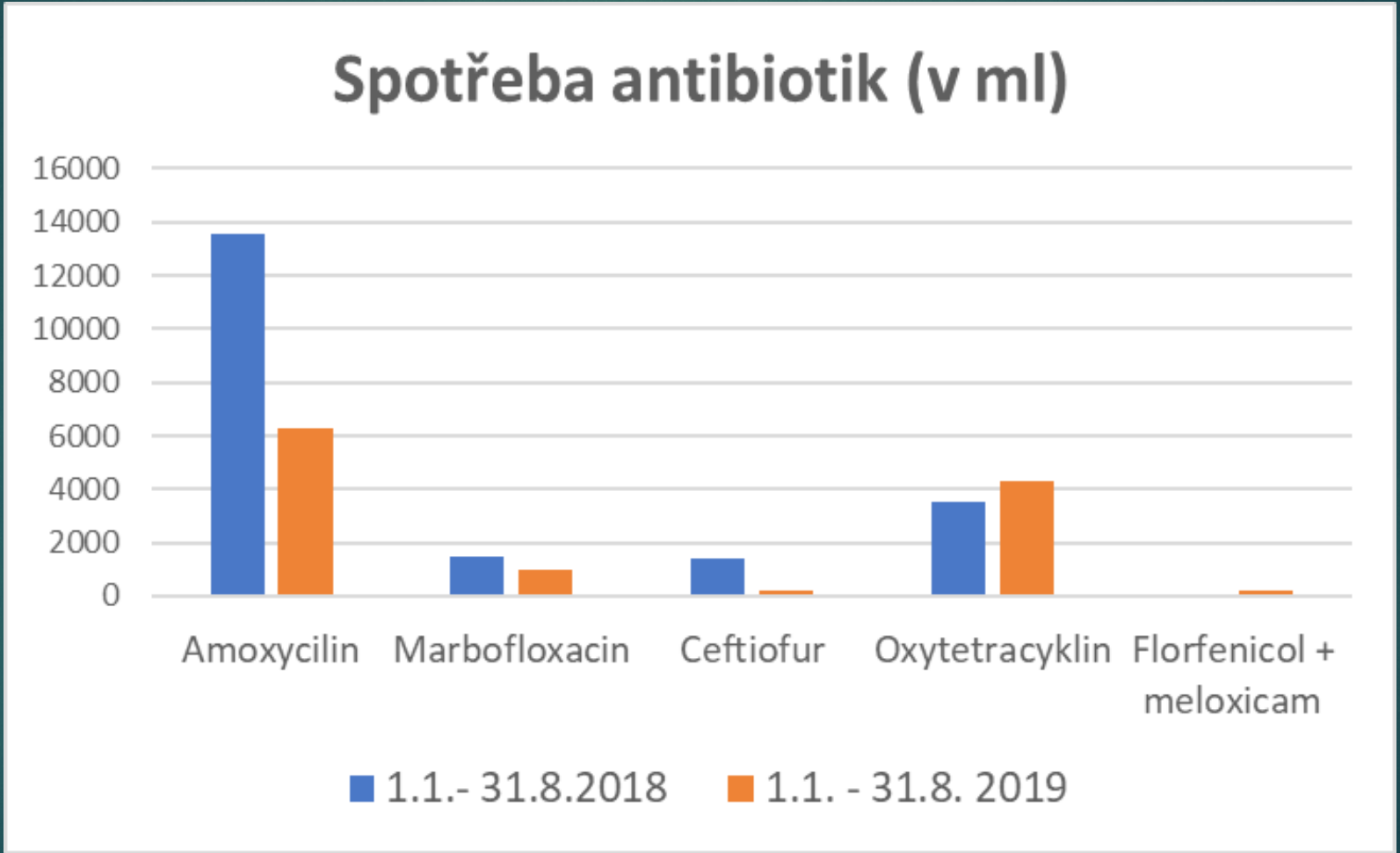

Přírůstek podle jednotlivých pavilonů (kg)

	2015	2016	2017	2018	2019 (1-8)
Teletník (20 - 80 dní)	0,86	0,88	0,84	0,91	0,98
Odchovna telat (80 dní - 6 měsíců)	0,82	0,97	0,93	0,98	0,90
Odchovna jalovic (6 - 12 měsíců)	0,75		0,91	1,09	1,11

Brakace od 20 dní do 6 měsíců věku

2015	2016	2017	2018	2019 (1-8)
11	15	14	14	7

Závěr

Nezapomínejme na důležitost prevence:

Prevence není jen o výběru správné vakcíny, ale i řadě dalších opatření – o správné zoohygieně, kolostrálním managementu, výživě, lidech….

Co prevence přinese – méně starostí, úsporu času (starost o nemocná telata), nižší náklady na antibiotika a hlavně **zdravé stádo do budoucna**…..

Vyhodnocujme opatření a hledejme další prostor pro zlepšení….

Dívejme se dopředu – kam se chceme dostat, kde investovat, plánujme….